

Directie

Aan de gemeenteraad

30 oktober 2012
Gemeentestukken: 2012-215

Onderwerp: BAR-samenwerking

1. Voorstel

- Om met als uitgangspunten zelfstandigheid en beleidsvrijheid te kiezen voor samenwerkingsscenario 4, waarvan de belangrijkste kenmerken zijn:
 1. Eén uitvoeringsorganisatie.
 2. Gezamenlijke bestuurlijke aansturing van de uitvoeringsorganisatie in het Algemeen Bestuur (AB) van de gemeenschappelijke regeling (GR).
 3. Drie volwaardige gemeentehuizen.
 4. Geen toename van bestuurlijke drukte.
 5. Invoering per 1 januari 2014.
- Het college toestemming te verlenen om ten behoeve van het werkgeverschap en de inkoopfunctie in de samenwerking samen met de colleges van Albrandswaard en Barendrecht een gemeenschappelijke regeling te ontwerpen en de tekst daarvan uiterlijk 31 maart 2013 aan de gemeenteraad voor te leggen.
- om de reserve Friciekosten BAR-samenwerking te vormen voor het dekken van eenmalige frictiekosten van maximaal € 400.000 en daarvoor de Algemene Reserve aan te wenden.

2. Aanleiding

Op 31 mei 2012 hebt u het koersdocument BAR-beter! vastgesteld. Met dit koersdocument heeft uw raad opnieuw de zeven doelstellingen van de BAR-samenwerking vastgesteld. Daarnaast heeft uw raad vier randvoorwaarden waaraan de samenwerking moet voldoen vastgesteld. U hebt daarbij aangegeven een uitwerking te willen zien van de scenario's 3 en 4. De gemeenteraad van Barendrecht gaf aan het geen bezwaar te vinden als ook scenario 5 wordt onderzocht, als ook de gemeenteraden van Albrandswaard en Ridderkerk dit willen. De raad van Albrandswaard heeft uitgesproken dat bij de uitwerking scenario 4 de voorkeur verdient.

In de bijgevoegde BAR code hebben wij beschreven hoe de colleges van de drie BAR gemeenten de samenwerking volgens scenario 4 willen vormgeven.

3. Aspecten

Beoogd effect

Het doel van de samenwerking is om door het samenvoegen van grote delen van de ambtelijke organisaties de burgers van de drie gemeenten kwalitatief hoogstaande dienstverlening te bieden. Ook zijn wij in staat op deze wijze invulling te geven aan de samenwerking op de zeven inhoudelijk verbindende thema's van de drie gemeenten. Deze thema's worden in hoofdstuk 1 van de BAR-code verder uitgewerkt. Wij noemen ze:

- Duurzaamheid;
- Veiligheid;
- Economie;
- Maatschappij;
- Voorzieningen;
- Ruimte;
- Mobiliteit.

Argumenten:

Eén uitvoeringsorganisatie.

Het werkgeverschap wordt ondergebracht in een nieuwe gezamenlijke organisatie (in de vorm van een gemeenschappelijke regeling) zodat iedere medewerker dezelfde rechtspositie heeft. Dit biedt ook voor de medewerkers duidelijkheid.

Eén uitvoeringsorganisatie beperkt de ambtelijke en bestuurlijke drukte het meest.

De BAR directie is de enig verantwoordelijke voor de totale ambtelijke aansturing. Dit is overzichtelijk en transparant.

De bestuurlijke aansturing van de uitvoeringsorganisatie ligt bij het Algemeen Bestuur (AB) van de GR. De drie colleges vormen gezamenlijk het AB van de GR. Dit maakt onze posities gelijkwaardig.

Drie volwaardige gemeentehuizen.

In ieder gemeentehuis zijn gevestigd een:

- Gemeentebestuur
- Burgerloket
- Regieteam
- Griffie

Plat en efficiënt

Uitgangspunt van de samenwerking is het samenvoegen van de drie ambtelijke organisaties. Wij kiezen nadrukkelijk niet voor het toevoegen van een nieuwe bestuurlijke laag. De huidige structuur van portefeuillehoudersoverleggen blijft gehandhaafd. De sterke band tussen bestuurlijk opdrachtgever en ambtelijk opdrachtnemer wordt hier verankerd.

Invoering per 1 januari 2014.

In het raadsvoorstel bij het Koersdocument "BAR-Beter!" hebben wij geschreven dat wij geen voorstander zijn van een overgang op één moment, de zogenaamde "Big bang". Geleidelijke invoering en afronding van het totale proces was voorzien op 1 januari 2015. Wij komen hierop terug en willen in één keer de samenwerking realiseren per 1 januari 2014. Wij hebben hiervoor de volgende argumenten:

- Er is grote motivatie en enthousiasme onder de medewerkers om de samenwerking handen en voeten te geven. Die raken we kwijt naarmate de overgangperiode langer duurt. De periode van onzekerheid voor het personeel moet zo kort mogelijk worden gehouden;
- In maart 2014 worden er nieuwe gemeenteraden gekozen en treden kort daarna nieuwe colleges aan. Als wij zouden kiezen voor invoering per 1 januari 2015 dan valt de drukke voorbereidingsperiode in het verkiezingsjaar. De ambtelijke organisaties zijn dan in 2014 niet optimaal in staat om de nieuwe colleges en raden te bedienen;
- Alle drie de gemeenten staan onder financiële druk. Het zo spoedig mogelijk bereiken van het moment van efficiency door samenwerking is van groot belang.

Scenario 3.

Scenario 3 gaat uit van meerdere uitvoeringsorganisaties. Bij deelname van meerdere wisselende gemeenten lijkt de keus voor dit scenario voor de hand liggend. Per onderwerp kan dan een aparte organisatie worden opgericht die voor steeds wisselende gemeenten werkt. Deelname van meerdere wisselende gemeenten is bij ons niet aan de orde. Wij realiseren de samenwerking met zijn drieën. Als we dan toch kiezen voor twee of meer uitvoeringsorganisaties, leidt dat tot extra bestuurlijke drukte en ambtelijke inzet, omdat er dan meer gemeenschappelijke regelingen of vergelijkbare constructies moeten worden opgezet.

4. Aanpak/Uitvoering

Na uw besluit zullen de drie colleges conform onderstaand schema de BAR samenwerking concretiseren. Uiterlijk 31 maart 2013 zal een ontwerp van een gemeenschappelijke regeling voor toestemming aan uw raad worden voorgelegd.

Uiterste data	Mijlpaal	Door
30-11-2012	Communicatieplan gereed	Colleges
31-12-2012	Besluitvorming BAR-code gereed	Raden
31-12-2012	Sociaal Statuut en sociaal Plan gereed	Colleges
01-01-2013	Start plaatsingsproces management	Directies
28-02-2013	Fijnstructuur gereed	Colleges
31-03-2013	Besluitvorming gemeenschappelijke regeling BAR gereed, inclusief indicatie verdeelsleutels	Raden/colleges
01-04-2013	Start plaatsingsproces overige medewerkers	Directies
01-10-2013	Vormgeving kosten verdeelsleutels vastgesteld	Colleges
01-10-2013	Administratieve start gemeenschappelijke regeling BAR	Colleges
31-10-2013	Einde plaatsingsproces	Directies
01-01-2014	Formele start BAR-organisatie en regieteams	Directies

Communicatie

Communicatie vraagt bijzondere aandacht en valt in twee onderdelen uiteen namelijk:

1. *Communicatie intern (medewerkers, raadsleden);*
Voor onze medewerkers is de vrijwillige ambtelijk fusie een ingrijpend proces. Medewerkers moeten anders gaan werken, krijgen andere arbeidsvoorwaarden en soms zelfs een andere standplaats. De impact onderschatten wij niet en de interne communicatie krijgt dan ook bijzondere aandacht. Ook raadsleden moeten het traject van de samenwerking goed kunnen volgen en waar mogelijk invloed kunnen uitoefenen.
2. *Communicatie richting burgers, bedrijven en instellingen.*
Wij zullen onze burgers, bedrijven en maatschappelijke partners informeren dat wij als drie gemeenten actief samenwerken en wat wij daarmee voor de burgers beogen te bereiken. Tegelijkertijd moeten zij weten dat onze eerste randvoorwaarde het behoud van de gemeentelijke zelfstandigheid is.

In een nog op te stellen communicatieplan zullen wij aangeven welke communicatiemiddelen wij op welk moment zullen inzetten.

5. Kosten/Opbrengsten/Dekking Financiën.

Bij het uitwerken van de financiën is rekening gehouden met de volgende belangrijkste uitgangspunten:

- De kosten van de regieteams zijn voor de gemeenten zelf. Immers de colleges bepalen zelf op welke wijze het lokale regieteam wordt samengesteld en welke taken dit regieteam krijgt. De

taken die aan het lokale regieteam worden toebedeeld worden niet afgenomen van de BAR-organisatie.

- Wij gaan werken met basis- en pluspakketten. De colleges bepalen in gezamenlijkheid het basispakket en de prijs ervan en iedere gemeente krijgt dit geleverd. Wanneer een gemeente extra producten of diensten wil afnemen dan worden deze door middel van pluspakketten geleverd en afgerekend. De voorwaarden waaronder een pluspakket wordt geleverd worden vastgelegd in resultaatsafspraken.
- De kosten voor de nieuwe organisatie zijn bij aanvang gelijk aan die van de huidige afzonderlijke organisaties. De drie gemeentesecretarissen krijgen van de gezamenlijke colleges de opdracht om ten opzichte van de gemeenterekeningen van 2011 in 2017 de totale organisatiekosten met €5 miljoen (10%) omlaag te brengen. Per afdeling van de nieuwe organisatie zullen daarvoor businesscases worden opgesteld met efficiencyscenario's van 0, 10 en 20%. Hierdoor ontstaat duidelijkheid waar het efficiencyvoordeel moet worden bereikt.
- Bij de start van de gemeenschappelijke regeling moet de kostenverdeelsystematiek bekend zijn.
- Fricatiekosten. Iedere reorganisatie gaat gepaard met frictiekosten. In de BAR code hebben wij opgenomen dat wij verwachten dat deze frictiekosten ongeveer € 1.000.000,-- zullen bedragen. Op basis van de verdeelsleutel 2-1-2 (B-A-R) betekent dit dat de gemeente Ridderkerk € 400.000,-- bijdraagt. In de begroting hebben we dit nog niet opgenomen. Ons voorstel is om een reserve te vormen voor de eenmalige kosten en hiervoor in 2013 een bestedingsplan uit te werken. Voor de vorming van deze reserve stellen we voor om de Algemene Reserve aan te wenden. We verwachten dat de nieuwe reserve tot eind 2015 nodig is.

Het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,
de secretaris, de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema